

Stella Rahola Matutes

— *L'Habitació de les Desateses*

Del 31 de maig
al 18 de setembre de 2022

PATRIM'21

— *On habita la pols*

Del 31 de maig
al 15 de juny de 2022

Stella Rahola Matutes

— *L'Habitació de les Desateses*

L'exposició

Stella Rahola Matutes, guanyadora del *Premi d'Escultura 2021* de la **Fundació Vila Casas**, presenta *L'Habitació de les Desateses*: una exposició que reivindica la materialitat com a substància subjecta al canvi, ja sigui a través de la interacció amb l'entorn, la vida dinàmica de les seves reaccions químiques o la manipulació d'éssers no-humans i humans. Aquest darrer punt implica considerar els processos de fabricació i les seves relacions associades de poder: els treballadors, les seves eines i els espais de producció.

En l'exposició, aquestes idees es despleguen a partir de la transformació del vidre i de l'observació de primera mà del treball en un taller artesà. La instal·lació s'articula mitjançant **quatre artefactes** —*L'Aprenent*, *La Temperància*, *L'Habitació de les Desateses* i *La Fossera*— els quals assenyalen els diferents moments del procés de bufat del vidre borosilicat. El primer, anomenat *L'Aprenent*, mostra el pas inicial de l'elaboració de les peces, mentre que l'últim, *La Fossera*, consisteix en un cubicle metàl·lic, present a tots els tallers de vidre, on es destina el material de rebuig.

Al nostre país, la controvèrsia és clara: el material de descart d'aquest tipus específic de vidre no és quantitativament suficient per fer possible el seu reciclatge i, per tant, el cicle de la seva reutilització queda suspès. És aquí on apareix un altre 'actant' no humà: el **liquen**. Arrapant-se i creixent, descompon lentament el vidre i és el primer ens de la naturalesa capaç de fer-ne substrat, és a dir, habilitar el terreny necessari perquè futurs éssers s'hi puguin desenvolupar.

Les peces de vidre s'organitzen en famílies morfològiques que guarden relació amb el tipus d'estructura que les acull. Així doncs, els quatre artefactes que es presenten a l'exposició tenen a veure amb l'ordre dels processos de producció d'un taller.

L'Aprenent

Tipus de vidre: "estirons" és el primer pas per bufar vidre de borosilicat.

La Temperància

Peces de vidre semiacabades: "rames". En aquest artefacte hi trobem una taula on es dispositen les peces per temperar-les.

Stella Rahola Matutes

— *L'Habitació de les Desateses*

L'Habitació de les Desateses

En aquest artefacte, es troben les peces en l'oblit: estructura d'emma-gatzematge de peces.

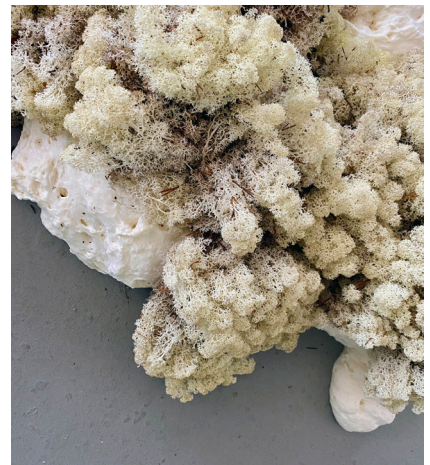
La Fossera

En l'últim artefacte, es dipositen les peces de vidre trencades o descar-tades. Hi ha el contenidor de vidre de rebuig.

L'ésser humà no genera prou excendent de vidre borosilicat –podríem afirmar que no hi ha prou treball manual– perquè aquest material entri en el procés estàndard de reciclatge: fusió del vidre i retorn al cicle lò-gic de producció. Per tant, el cicle de la seva reutilització queda suspès. És aquí on apareix el líquen. Arrapant-se i creixent, descompon lentament el vidre i en fa substrat. Aquest fong viu dels minerals que arriben des de l'aire i que actuen com a adob, i de la llum que capten les algues en simbiosi.

“L'estructura líquènica és estable, gairebé sempre consistent. No és un borrisol. És un cos. Pot cobrir lentament una superfície i, segons les espècies, separar-se'n i formar estructures lleument arborescents”, apunta **Enric Gracia**, micòleg i autor d'un dels textos del catàleg.

Mentre ens desplaçem de *L'Aprenent* fins a *La Fossera*, **Stella Rahola Matutes** ens condueix des d'un espai mineralitzat a un espai que respi-ra. Ens parla del dinamisme entre vidre i líquens. Els líquens són una associació simbiòtica de dos organismes vius: una alga i un fong. Tots els líquens ataquen amb àcids els substrats sobre els quals viuen per degradar-los i obtenir-ne minerals. En el cas del vidre, és dels pocs orga-nismes que aconsegueix descompondre'l, adherir-s'hi fortament causant erosions microscòpiques. Per aquesta raó, com més alterat i fissurat és el vidre, més ràpidament és colonitzat per líquens. El líquen constitueix el primer ens de la naturalesa que habilita el terreny necessari perquè futurs éssers s'hi puguin desenvolupar.

Stella Rahola Matutes

— *L'Habitació de les Desateses*

Els objectes d'art de vidre i esmaltats (ceràmica, argila, maó) representen el nostre patrimoni cultural físic més antic del món. Tanmateix, l'objecte de vidre més antic, fet per l'ésser humà amb data clara, forma part d'un ull d'una estàtua egípcia i algunes perles de vidre fetes fa només uns 3.500 anys.

En aquest lapse, s'ha anat sofisticant les tècniques de treball del vidre. Aquí, el temps s'emmiralla al futur: 3.500 anys és el que demanen els nostres parents líquens per descompondre el vidre.

Tal com diu **Enric Gracia**: “La interrelació entre els diferents organismes d'un líquen, les comunicacions extracel·lulars entre els diferents organismes que el componen, està sotmesa a una burocràcia metabòlica formidable. El resultat d'aquest fòrum metabòlic és la inèrcia, la lentitud: els líquens són organismes de creixement lent. Extraordinàriament lent. D'un parell de centímetres a centèsimes de mil·límetre a l'any. S'han trobat líquens vivents que tenen 9.000 anys d'antiguitat. Un avantatge: la lentitud en el creixement comporta que siguin consumidors molt febles, gens afamats. I un detall de gran importància: si les condicions no són les adequades, poden aturar el creixement, resistir la dessecació i, si cal, la congelació”.

Stella Rahola Matutes

— *L'Habitació de les Desateses*

L'artista

Stella Rahola Matutes
(Barcelona, 1980)

Va estudiar Arquitectura a l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona-ETSAB (UPC, Barcelona) i a l'Accademia de Mendrisio (Ticino, Suïssa), i és màster en Projectes per l'ETSAB (2011) i en Belles Arts per la Goldsmiths University de Londres (2019).

L'arquitectura li proporciona un coneixement de l'espai, la construcció i la capacitat del material per transformar-se. La seva pràctica escultòrica i instal·lativa aborda la creació de llocs i trobades situacionals espacials, mitjançant peces que rescaten artesanies i tècniques en desús. A partir de processos complexos, exigents físicament i gairebé alquímics, Stella Rahola reivindica el paper crucial de les mans i el cos com a capacitats de coneixement. Subvertint aquestes pràctiques fins al límit, apunta cap a un estat de transformació del material, amb què arriba a un punt d'incòmoda fragilitat i on accentua el seu cicle vital per dissipar el binari ontològic de vida i matèria.

Rahola Matutes ha exposat nacionalment i internacionalment, i entre les seves últimes exposicions cal destacar: *Apunts per un incendi dels ulls*, al MACBA (Barcelona, 2022), *Beautiful Failures*, Pavelló Mies van der Rohe (Barcelona, 2021); *Teoria de l'Alegria*, MACE (Eivissa, 2020), LA Contemporary Art Fair amb la galeria londinenca Union Pacific (Los Angeles, CA, Estats Units, 2019); *Politics of Translation*, The Stone Gallery (Londres, 2019); *Babelia and Other Stories*, Can Mario de la Fundació Vila Casas (Barcelona, 2019); *Syntonic State*, TULCA Festival of Visual Arts (Galway, Irlanda, 2018).

Darrerament, ha rebut el premi A-FAD al reconeixement de la seva trajectòria (2021) i el premi d'Escultura de la Fundació Vila Casas (2021). Stella Rahola combina la seva activitat artística amb la docent com a professora del MEATS (Master in Ephemeral and Temporary Spaces) a l'escola Elisava Universitària d'Art i Enginyeria de Barcelona.

Stella Rahola Matutes

— *L'Habitació de les Desateses*

FUNDACIÓ
VILA CASAS

CAN
FRAMIS
BARCELONA

Obres en exposició

L'Aprenent

2021-22

Estructura d'acer inoxidable 304 2B, peces de descart de vidre borosilicat bufat procedents de tallers d'artesans catalans, líquen de rens (*Cladonia rangiformis mediterrània*), líquens d'*Usnea* (*Tillandsia usneoides*), cristal·litzacions amb base d'urea (fertilitzant per cultius) i pols de roca

35 x 205 x 155 cm

La Temperància

2021-22

Estructura d'acer inoxidable 304 2B, peces de descart de vidre borosilicat bufat procedents de tallers d'artesans catalans, líquen de rens (*Cladonia rangiformis mediterrània*), cristal·litzacions amb base d'urea (fertilitzant per cultius), pols de roca i espuma PU

70 x 170 x 38 cm

L'Habitació de les Desateses

2021-22

Estructura d'acer inoxidable 304 2B, peces de descart de vidre borosilicat bufat procedents de tallers d'artesans catalans, líquen de rens (*Cladonia rangiformis mediterrània*), líquens d'*Usnea* (*Tillandsia usneoides*), cristal·litzacions amb base d'urea (fertilitzant per cultius), pols de roca i espuma PU

55 x 55 x 248 cm

La Fossera

2021-22

Estructura d'acer inoxidable 304 2B, peces de descart de vidre borosilicat bufat procedents de tallers d'artesans catalans, líquen de rens (*Cladonia rangiformis mediterrània*), cristal·litzacions amb base d'urea (fertilitzant per cultius) i pols de roca

55 x 150 x 198 cm

PATRIM'21

— *On habita la pols*

L'exposició

Patrim és una selecció de les millors obres artístiques de l'alumnat del darrer any de carrera de la Facultat de Belles Arts que es realitza des de fa de més de tres dècades i que han estat adquirides per formar part de la Col·lecció de **Belles Arts de la Universitat de Barcelona**.

La col·laboració de la Facultat de Belles Arts amb la Fundació Vila Casas fa possible que cada any la fundació aculli aquesta selecció d'obres, fet que facilita un apropament entre alumnat format i artistes amb els circuits expositius professionals i la ciutadania en general.

L'edició **Patrim'21** –amb el títol *On habita la pols*– ha estat marcada fortament per la situació de pandèmia que hem viscut i que ha condicionat els processos de creació artística, com ara la materialització dels projectes en diferents llenguatges i suports.

Entendre la pols com aquella massa de partícules de terra seca i d'altres matèries tan diminutes que poden ésser alçades i emportades pel vent, que sempre acaben quedant arreplegades en algun lloc, sent testimonis dels temps que passen i de tots els canvis que succeeixen exempts de la seva existència. Petites capes d'oblit que preparen terreny a la futura decadència, que només quedarà interrompuda pel pols d'alguna acció.

Aquests últims anys, la pandèmia ha condicionat les nostres vides i col·lateralment els nostres processos de creació artística. L'hàbitat més immediat i la quotidianitat més monòtona s'han tornat un escenari conscient i relacionable. La pols que queda, se'ns ha tornat tant pesada com fascinant. Hem acabat mirant-nos des de finestres i pantalles, res brilla com allò que coneixíem. Els grans somnis s'han transformat en ruïnes, carrers i records. Potser pot semblar una manera de veure les coses crua i derrotista, però mirem d'abraçar les possibilitats que ens porta el camí.

En aquesta edició hi participen els següents artistes: **Camil Cofan, Alba Escofet Presedo, Cristina García Sánchez, Nil Juan, Lydia León i Helena Ruiz Ràfols.**

PATRIM'21

— *On habita la pols***Camil Cofan**

Barcelona, 1997

*Ariet, 2021**Sense títol, 2021**Sense títol, 2021*

Escultura i instal·lació

Quan l'evolució de la deterioració dels materials i els espais obre pas a la creació de noves realitats i marxem de les opcions de transformació que s'han treballat al llarg del temps, se'ns presenta una nova infinitat d'interaccions possibles. No tan sols basades en la conservació o no dels cossos sinó també basades en la materialitat, les essències dels espais o la provocació de noves ruïnes; saltant-nos així el pas del temps. Aquest projecte està centrat en el petit, tot allò que conforma el nostre esdevenir en forma de minúscules situacions i sensacions quotidianes.

Camil Cofan*Ariet, 2021*

Instal·lació

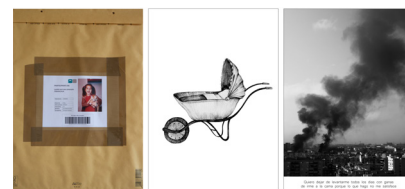
Alba Escofet

Terrassa, 1999

Quiero ser... Imaginarios entre la expectativa y el desencanto, 2021

Dibuix i fotografia

L'obra parteix de la necessitat d'utilitzar el malestar com a motor per a la creació artística. El desencant com a concepte clau i la idealització d'expectatives de vida ideals, comporta la constant reformulació amb la realitat de cada individu i amb el context viscut. L'obra busca veus en l'entorn més proper a través d'entrevistes, elaborant una interpretació irònica i alhora poètica de les respostes. Fent ús de recursos mixtos com el dibuix, la fotografia i elements de la vida quotidiana, es materialitzen les idees en una sèrie de tríptics, que tenen l'objectiu de crear un espai de reflexió i desenvolupar una mirada crítica cap a les qüestions tractades.

Alba Escofet*Quiero ser... Imaginarios entre la expectativa y el desencanto, 2021*

Dibuix i fotografia

PATRIM'21

— *On habita la pols*

Cristina García

Barcelona, 1999

Bajo las sombras, 2021

Gravat

Bajo las sombras sorgeix de la necessitat de donar visibilitat i apropar la idea de la vida després de la mort. Cada cop més, la mort és subjecte d'estudi d'investigacions científiques que manifesten l'existència espiritual de la consciència més enllà del cos físic.

A través d'un apropament psicològic, l'obra tracta de reflectir les evidències de la reencarnació que s'oculten a l'inconscient.

Aquestes evidències són els records de vides passades, records latents que pertanyen a la nostra ànima i que tenen la particularitat de ser inaccessible conscientment. Aquest projecte pretén ser un viatge cap a l'interior d'un mateix.

Cristina García

Bajo las sombras, 2021

Gravat

Nil Juan

Tarragona, 1995

Evitar l'habitar, 2021

Escultura i pintura

Evitar l'habitar és un treball basat en un "no lloc" de la ciutat de Barcelona: La Ronda de Dalt. Emprant aquest espai de la ciutat comtal com a fil conductor planteja un seguit de reflexions i diverses accions associades a elles les quals han conduït a l'artista ha entendre La Ronda de Dalt com un dels millors monuments de la ciutat. Un espai que permet entendre tota la cruesa de la ciutat.

Nil Juan

Monument a la dictadura de l'automòbil, 2021

Escultura

PATRIM'21

— On habita la pols

Lydia León

Barcelona, 1999

Tarot del Botellón, 2021

Objecte d'artista (il·lustracions digitals de l'autora)

El *Tarot del Botellón* és un projecte de recerca i il·lustració que sorgeix des de l'experiència personal, com a estratègia per a resoldre un seguit de problemàtiques que l'artista encarna. Inspirat en el context del botellot, partint de la seva formulació com un ritual festiu postmodern, i de les joventuts "de barri" com a imaginari territorial ideològic, aquest treball reflexiona sobre la base simbòlica de l'home i els codis visuals que el travessen.

A través del disseny i l'art es proposa un nexe d'unió entre el botellot i el Tarot, dos temes molt complexos i diferents, però igual de tabús. La recreació d'una baralla del tarot s'ofereix com un objecte multiús que té la seva base en el joc popular de les cartes d'endevinació; com una proposta gràfica actualitzada, que a més pretén servir com a referent visual identitari per a una comunitat de joves segregada i invisibilitzada.

Lydia León

Tarot del Botellón, 2021

Objecte d'artista (il·lustracions digitals de l'autora)

Helena Ruiz

El Prat de Llobregat, 1999

laimatgererelaimatge, 2021

Sèrie de 5 pintures, tècnica mixta sobre paper Fabriano

Sota l'ombra de la pintura, aquest és un treball que reflexiona entorn de diferents maneres d'entendre les imatges.

Helena Ruiz

laimatgererelaimatge, 2021

Sèrie de 5 pintures, tècnica mixta sobre paper Fabriano

Per a més informació podeu contactar amb :

Neus Pérez
nperez@fundaciovilacasas.com
T. 93 481 79 85
M. 616.997.941

Descàrrega d'imatges via web: www.fundaciovilacasas.com/ca/documents-premsa

Usuari: premsa
Contrasenya: premsa2022

FUNDACIÓ VILA CASAS

www.fundaciovilacasas.com

ESPAIS
VoLART
BARCELONA

Espais Volart

Ausiàs Marc, 20-22
08010 Barcelona
+34 93 481 79 85
volart@fundaciovilacasas.com

CAN
FRAMIS
BARCELONA

Museu Can Framis

Roc Boronat, 116-126
08018 Barcelona
+34 93 320 87 36
canframis@fundaciovilacasas.com

CAN
MARIO
PALAFRUGELL

Museu Can Mario

Plaça Can Mario, 7
17200 Palafrugell (Girona)
+34 972 306 246
canmario@fundaciovilacasas.com

PALAU
SOLTERRA
TORROELLA

Museu Palau Solterra

Església, 10
17257 Torroella de Montgrí (Girona)
+34 972 761 976
palausolterra@fundaciovilacasas.com